

Socialiniai tinklai: kas tavo draugai?

Tikslas: suvokti bendravimo grėsmes socialiniuose tinkluose, atrasti ir priimti saugaus elgesio juose strategijas, įtvirtinti privatumo ir asmens duomenų saugumo sampratą.

Priemonės:

Metodai: įžanginiai klausimai, atvejų analizė, diskusijos.

Teorinis įvadas

Socialiniai tinklai yra patogus ir labai populiarus būdas dalintis informacija bei bendrauti su pažįstamais ir nepažįstamais asmenimis, tačiau be akivaizdžios naudos, socialinių tinklų naudojimas gali sukelti tam tikrų problemų. Siekdami informuoti vartotojus pateikiame patarimus naudojantiems socialinius tinklus.

Kontroliuokite viešinamą informaciją – skelbiant informaciją apie save socialiniame tinkle reikia suprasti, jog informacija paskelbta socialiniame tinkle tampa daugiau ar mažiau prieinama praktiškai visiems. Populiariausiuose tinkluose yra galimybė reguliuoti kam skelbiama informacija yra pasiekama – visiems, tik asmenims esantiems jūsų draugų sąrašuose ir kt. Tačiau ar tikrai visi asmenys esantys jūsų socialinio tinklo draugai iš tiesų yra tie asmenys, kuriais dedasi? Galbūt turite įsitraukę į kontaktus ir visiškai nepažįstamų ar galbūt realiai neegzistuojančių asmenų?

Ne viešinkite diskredituojančios informacijos – vakarėlių nuotraukų, nuogybių, daromų teisės pažeidimų, - nesvarbu, ar savo, ar draugų. Bet kuri informacija, patekusi į internetą, išlieka visą laiką, nes nekontroliuojamai kopijuojama ir platinama. Pasidalinus tokia informacija su draugais, jie pasidalina dar su savo draugais ir t. t. Net ir pašalinus pradinę informaciją, ji plinta toliau nepriklausomai nuo savininko pastangų tą procesą sustabdyti. Taip pat įkeltų nuotraukų negalima visiškai pašalinti iš kai kurių socialinių tinklų, pavyzdžiui, *Facebook*.

Susireguliuokite socialinio tinklo nustatymus – kiekvienas socialinis tinklas siūlo įvairius profilio nustatymus, apibrėžiančius kas ir kokia apimtimi gali matyti jūsų skelbiamą informaciją. Nepamirškite atsijungti nuo savo paskyros ja pasinaudoję svetimame ar viešame kompiuteryje, o dar geriau ja naudotis tik savo kontroliuojamame kompiuteryje bei tinkle.

(Šaltinis - <http://www.esaugumas.lt/lt/saugus-darbas-internete/socialiniu-tinklu-saugumas.html>)

Pamokos veiklos

Pradėkite nuo įžanginių klausimų.

Įžanginiai klausimai

- Ar turite *Feisbuko* paskyrą (profilį)?
- Kiek *Feisbuke* turite draugų?

- Ar skelbiate savo ir draugų nuotraukas?
- Ar dažnai bendraujate su nepažįstamaisiais internete?

Darbas grupėse

Pasiūlykite ir padėkite vaikams sugalvoti galimus saugaus elgesio scenarijus socialiniuose tinkluose.

Situacijos.

- 1 atvejis. Interneto *draugas* pradeda klausinėti asmeninės informacijos.
- 2 atvejis. Interneto *draugas* siūlo susitikti ir apie tai nesakyti tėvams.
- 3 atvejis. Interneto *draugas* pradeda priekabiauti.

Rekomenduojami scenarijai.

1. Nutraukti bendravimą. Pasitarti su suaugusiais.
2. Nutraukti bendravimą. Pranešti suaugusiems.
3. Nutraukti bendravimą. Pranešti suaugusiems.

Diskusija

Surenkite diskusiją. Vaikai tegu dalijasi savo žiniomis, mokytojas tik moderuoja ir pataria socialinės elgsenos temomis.

Klausimai diskusijai.

- kokius keistai besielgiančius nepažįstamuosius dažniausiai sutinkate internete?
- kaip *Feisbuke* apriboti *draugų* ratą?
- kaip *Feisbuke* apsisaugoti nuo svetimų užrašų ant *sienos*?
- kaip geriausia išvengti nepažįstamųjų dėmesio ir priekabiavimo?

Paskelbkite trumpą pamokos išvadą.

Papildoma medžiaga

1. Ką priimi į *Facebook* draugus – priimi į savo gyvenimą: http://youtu.be/KGr_KFiCX4s (mažiems vaikams).
2. Privatumas *Facebook*: <http://youtu.be/-Dn1Jmqecvk>.
3. Patyčios internete virsta realiomis: <http://youtu.be/elYv-pZVgyo>.
4. Ar gali būti privatus gyvenimas tinkle?: <http://youtu.be/-e98hxHZiTG>.